

Abdurauf Fitrat ve Onun Özbek Klasik Müziđi Hakkındaki Eseri

Hüseyin AKBAŐ

Özet

20. yüzyıl Türkistan'da ortaya çıkan Cedit edebiyatının önderlerinden olan Abdurauf Fitrat aynı zamanda modern Özbek edebiyatının da kurucularından sayılır. İlerici görüşleriyle Türkistan'da büyük bir hayran kitlesi oluşturan yazarın dönemin sorunları ve ihtiyaçlarıyla ilgili birçok eseri bulunmaktadır. Yazar, o dönemde açılan yeni okullarda okutulmak üzere dil, edebiyat, tarih, sanat ve coğrafya gibi birçok alanla ilgili kaynak eserler oluşturma çabasına girmiştir.

İşbu tanıtma amaçlı makalede Abdurauf Fitrat'ın Özbek Klasik Müziđi ve Tarihi adlı eseri ele alınmıştır. Bu eser sadece Özbek klasik müziği ile ilgili bilgi vermekle kalmayıp Türk halkları arasındaki makam musikişiiyle ilgili bilgileri de içermektedir. Kitap Türkistan'da müziğin ortaya çıkması, gelişimi ve tarihi evreleri hakkında dikkate değer bilgileri içermektedir. Eser müzikbilimin açık kalan birçok alanına katkı sağlayacak bir muhtevaya sahiptir. Çok önemli olan bu eser bugüne kadar Türkiye Türkçesine çevrilmemiştir. Eserin Türkiye Türkçesine kazandırılması ile müzikbilim açısından Özbek müziği ile ilgili yeni görüş ve fikirlerin ortaya çıkacağı kanaatindeyim.

Anahtar Kelimeler: Fitrat, Özbek klasik müziği, makam, şeşmakam, müzikoloji

Abdurauf Fitrat and His Product about Uzbek Classical Music

Hüseyin AKBAŐ

Abstract

Abdurauf Fitrat is one of the leaders of reforming literature emerged in Turkestan in XX. century and at the same time founders of the modern Uzbek literature. In Turkestan, he created a large fan-base of his progressive views and he had many works related to the problems and needs of that era. The author wrote reference book in many areas about language, literature, history, art and geography for newly opened schools in that era.

This is to introduce in this article handled A. Fitrat and his product under the named Uzbek Classical Music and its History. This work not only to provide information related to Uzbek, therewithal to provide information about maqam music of Turkic peoples. This book is imparting remarkable information about the emergence of music in Turkestan, development and its historical stages. This work will contribute too many areas of musicology has a structure. This is a very important product has not hitherto been translated into Turkey Turkish language. Translation of the product into Turkey Turkish language will uncover new ideas and thoughts from the perspective of musicology about Uzbek music. For this reason, I believe that will be an important source of this work.

Key words: Fitrat, Uzbek classical music, maqam, shashmaqom, musicology